

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem ve věci

žalobce: **S. B. I. M.**, narozený X,
státní příslušnost Irácká republika,
bytem X,
zastoupený Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem,
sídlem Vinohradská 22, 120 00 Praha,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Obor azylové a migrační politiky**,
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 1. 2020, č. j. OAM-20/ZA-ZA11-K09-PD1-2017,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 1. 2020, č. j. OAM-20/ZA-ZA11-K09-PD1-2017, jímž bylo ve věci žádosti žalobce o prodloužení udělené doplňkové ochrany na území České republiky rozhodnuto tak, že se žalobci podle § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), doplňková ochrana neprodlužuje.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě uvedl, že na území České republiky žije již čtyři roky, našel si zde zaměstnání, asimiloval se s českou kulturou a získal si zde mnoho přátel. Doplnil, že vazby

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

v Iráku má již velmi slabé. V České republice se nedopustil žádného protiprávního jednání, vždy se choval řádně. Domníval se, že otázka Kurdů je v současnosti v Iráku vyřešena jenom částečně, neboť Kurdistan nebyl Irákem uznán jako suverénní stát. Otázka Kurdů podle žalobce nebyla vyřešena z pohledu bezpečnostního. V napadeném rozhodnutí se žalovaný otázkou kurdské menšiny nezabýval a opoměl tak skutečnost, že postoj Iráku k této národnosti menšině není dosud vyřešen. Připomněl, že během svého výslechu poukázal na možnost svého trestního stíhání v Iráku v souvislosti s tehdejší politickou situací v Iráku a skutečností, že žalobce je Kurd. Doplnil, že trestní řízení v Iráku má zcela jiný průběh než v České republice. S ohledem na místní poměry proto žalobce nemohl trestní stíhání nijak doložit. Trval na tom, že jsou u něj dány osobní, rodinné i jiné faktory pro prodloužení doplňkové ochrany, přičemž žalovaný mohl zcela objektivně posoudit hrozby vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Trval na tom, že národnostní otázka Kurdů a jejich bezpečnost nedospěla do takového stavu, aby bylo možné konstatovat, že žalobci nebude v případě jeho návratu do země původu hrozit reálné nebezpečí ohrožení života.

Vyjádření žalovaného k žalobě

3. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí a popírá její oprávněnost, neboť námitky žalobce neprokazují, že porušil některé ustanovení správního řádu nebo zákona o azylu. Žalovaný popsal dosavadní průběh správního řízení a zdůraznil, že v případě žalobce bylo přistoupeno k udělení doplňkové ochrany, neboť nebylo možné zcela vyloučit, že by žalobce nebyl v zemi původu vystaven hrozbě vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu z důvodu probíhajícího ozbrojeného konfliktu mezi iráckými vládními jednotkami, kurdskými pašmergy, ší'itskými milicemi a mezinárodní koalicí v čele s USA proti militantnímu islamistickému uskupení Islámský stát. Žalovaný trval na tom, že v případě žalobce nastaly důvody pro odnětí doplňkové ochrany, neboť Irácká republika se již nenachází v situaci mezinárodního či vnitřního ozbrojeného konfliktu, a proto žalobci v případě návratu do země původu nehrozí nebezpečí vážné újmy dle § 14a zákona o azylu, přičemž své závěry logicky a řádně v napadeném rozhodnutí zdůvodnil. Zdůraznil, že Irák v prosinci 2017 oficiálně oznámil porážku Islámského státu, přičemž o zlepšení bezpečnostní situace svědčí i skutečnost, že do Iráku se ze zahraničí vrátilo již přes 4 miliony osob. Připustil, že v Iráku dochází v omezené míře k násilnostem, avšak tyto násilnosti nelze hodnotit jako svévolné-nerozlišující násilí představující pro žalobce vážné, individuální ohrožení jeho života nebo tělesné integrity v důsledku vnitřního ozbrojeného konfliktu v zemi původu. Doplnil, že k teroristickým útokům dochází i v zemích Evropské unie a je těžké jim předcházet. Domníval se, že pokud v Iráku žijí rodiče a sourozenci žalobce, pak se do země původu může vrátit i žalobce, který podle názoru žalovaného ohrožení své osoby v Iráku zveličuje. Dále žalovaný uvedl, že žalobce své obavy ohledně tvrzeného trestního stíhání v zemi původu zveličuje a dle žalovaného jsou tyto obavy neopodstatněné. V tomto směru žalobcův příběh žalovaný považuje za účelový a nevěrohodný, což dle žalovaného bylo rovněž v žalobou napadeném rozhodnutí řádně odůvodněno. Skutečnost, že Kurdistan nebyl Irákem uznán jako suverénní stát, nelze podle žalovaného považovat za některý z důvodů pronásledování uvedený v § 12 zákona o azylu. Doplnil, že Kurdistan nebyl jako samostatný stát uznán ani státy s vyspělými demokratickými standarty. Podotkl také, že město Erbil, ze kterého žalobce pochází, je hlavním městem autonomní oblasti Kurdistanu, proto pronásledování žalobce pro jeho Kurdskou národnost v této oblasti lze vyloučit.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Žalovaný nesouhlasil s tvrzením žalobce, že se integroval do české společnosti, neboť po čtyřech letech pobytu na území České republiky neovládá český jazyk. Trval na tom, že neprodloužení doplňkové ochrany bylo vydáno v souladu se zákonem a odkázal na současnou judikaturu Krajského soudu v Ostravě a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2019, č. j. 1 Azs 389/2018-38.

Posouzení věci soudem

4. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobce i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.
5. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během patnáctidenní lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 32 odst. 1 zákona o azylu. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
6. Soud přezkoumal v rámci žalobních námitek skutkový a právní stav věci a dospěl k závěru, že žaloba není z pohledu uplatněných žalobních námitek důvodná.
7. Ze správního spisu postoupeného žalovaným soud zjistil tyto podstatné skutečnosti. Rozhodnutím ze dne 25. 7. 2017, č. j. OAM-20/ZA-ZA11-K10-2017, ev. č. B005395, které nabylo právní moci dne 16. 8. 2017, byla žalobci podle § 14a zákona o azylu udělena ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na dobu 24 měsíců doplňková ochrana, a zároveň bylo rozhodnuto o tom, že se žalobci podle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu mezinárodní ochrana neuděluje.
8. Dne 2. 7. 2019 podal žalobce žádost o prodloužení jemu udělené doplňkové ochrany na území České republiky, která byla žalovanému doručena dne 3. 7. 2019. V žádosti uvedl, že žádá o prodloužení doplňkové ochrany, neboť se domnívá, že trvají důvody, pro které byla doplňková ochrana udělena. Bezpečnostní situace v Iráku je podle žalobce i nadále špatná a v případě jeho návratu do země původu mu hrozí nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu, a to vážné ohrožení života. Doplnil, že ačkoliv se situace v Iráku zlepšila, i nadále dochází k nerozlišujícím útokům, jejichž oběťmi jsou nejčastěji civilisté. Odkázal na reportáže České televize, varování Ministerstva zahraničních věcí České republiky před cestováním do Iráku, zprávu Human Rights Watch z roku 2018 a zprávu Amnesty International za období 2017/2018. Připomněl, že dne 25. 9. 2017 bylo uspořádáno referendum o nezávislosti Kurdistanu, ale vláda prohlásila referendum za protiústavní. Podotkl, že patří ke kurdské menšině, a proto se obává, že irácká vláda neuzná práva jeho komunity, což může vést k porušení jeho základních lidských práv. Další hrozbou podle žalobce představuje útok turecké armády směřující proti Kurdům a Straně kurdských pracujících.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

9. V rámci své výpovědi v řízení o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 27. 11. 2019 žalobce uvedl, že měl problémy ve vlasti a v případě jeho návratu do země původu by mohlo dojít k jeho popravě. Jeho život je v ohrožení, neboť působil v řadách Pešmargu. Žalobce uvedl, že člen strany PKK mu sebral zbraň, následně byl žalobce obviněn, že zbraň prodal. Případ šel k soudu, hrozilo mu 20 let odnětí svobody nebo smrt. Dostal strach a odjel ze země. Žil na předměstí Erbilu v Harir, kde je dle jeho názoru bezpečno, ale nikoliv pro jeho osobu. Přestěhování se do jiné části Iráku by mu nepomohlo, našli by si ho. Trval na tom, že o soudu mluvil již dříve. Domníval se, že rozsudek byl již vydán, a proto v případě návratu do země původu by šel do vězení. Od udělení doplňkové ochrany navštívil Německo a Švýcarsko, dále uvažoval o návštěvě Turecka, kam by za ním přijeli jeho rodiče. V Iráku žijí jeho rodiče, tři bratři a pět sester. V kontaktu je s nimi přes telefon a internet. Rád by požádal o trvalý pobyt, ale zatím na něj nemá nárok. Jeho zdravotní stav je dobrý. Snaží se zvládat český jazyk, ale do kurzů již nechodí.
10. Žalovaný si dále jako podklad pro rozhodnutí vyžádal informaci Odboru azylové a migrační politiky z června 2018 o politické a bezpečnostní situaci v Iráku, vnitřním vysídlení osob, návratu a současném vývoji v Iráku, informaci Odboru azylové a migrační politiky o situaci etnických a náboženských menšin, bezpečnostní situaci a návratů ze dne 18. 3. 2019, informaci Ministerstva zahraničních věcí v České republice ze dne 6. 11. 2018, č. j. 133066/2018-LPTP, výroční zprávu Amnesty International 2018 ze dne 22. 2. 2018, zprávu Freedom House – Irák – Svoboda ve světě z ledna 2018, zprávu Mezinárodní organizace pro migraci (IOM), údaje o zemi – Irák, 2018, informaci ČTK: Irák zpřístupnil veřejnosti zelenou zónu v Bagdádu ze dne 4. 6. 2019 a zprávu ČTK: Úřady v Iráku přiznávají přes 100 mrtvých a 6000 raněných ze dne 6. 10. 2019 a spisový materiál k řízení o udělení mezinárodní ochrany vedený pod sp. zn. OAM-20/ZA-ZA11- 2017.
11. Dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu platí, že za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.
12. Dle § 53a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana uděluje na dobu, po kterou osobě požívající doplňkové ochrany hrozí vážná újma (§ 14a), nejméně však na 1 rok; na stejnou dobu se uděluje doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny. Osobě požívající doplňkové ochrany je povolen pobyt na území po dobu stanovenou v rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany.
13. Dle § 53a odst. 4 zákona o azylu osoba požívající doplňkové ochrany je oprávněna požádat o prodloužení doby, na kterou je doplňková ochrana udělena. Tuto žádost musí osoba požívající doplňkové ochrany podat nejpozději 30 dnů před uplynutím doby, na níž je jí doplňková ochrana udělena. Pokud podání žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ve stanovené lhůtě zabrání důvody na vůli osoby požívající doplňkové ochrany nezávislé, je oprávněna tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po odpadnutí těchto důvodů. Ministerstvo prodlouží dobu, po kterou je udělena doplňková ochrana, v případě, že osobě požívající doplňkové ochrany i nadále hrozí vážná újma (§ 14a) a nenastanou-li důvody pro její odejmutí (§ 17a). Doplňková ochrana se prodlouží nejméně o 2 roky; je-li důvodné nebezpečí, že by osoba požívající doplňkové ochrany mohla závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ho již narušuje, prodlouží se doplňková ochrana o 1 rok. Při prodlužování doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny se postupuje obdobně.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

14. Soud přdestírá, že ačkoli smyslem doplňkové ochrany je poskytnout žadateli ochranu, není tím myšlena ochrana před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu. Doplňková ochrana jako právní institut je jednou z forem mezinárodní ochrany, nicméně nelze jej považovat za univerzální nástroj sloužící k poskytování ochrany před bezprávným postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel, anebo před trestním stíháním v zemi původu. Důvody pro poskytnutí doplňkové ochrany jsou zákonem poměrně úzce vymezeny a pokrývají pouze určitou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou uznávána nejen v mezinárodním, ale i vnitrostátním kontextu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2005, č. j. 5 Azs 125/2005-46, dostupný na www.nssoud.cz).
15. Žalobce namítal, že splňuje podmínky pro prodloužení doplňkové ochrany. Soud však po prostudování správního spisu dospěl k závěru, že v předmětné věci se skutečně okolnosti, které vedly u žalobce k udělení doplňkové ochrany, změnily do té míry, že zanikl důvod, pro který byla udělena (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2019, č. j. 9 Azs 415/2018-64).
16. Je to z toho důvodu, že v době, kdy žalobci byla udělena doplňková ochrana, se jednalo v případě žalobce o udělení doplňkové ochrany proto, že v zemi původu žalobce probíhal ozbrojený konflikt mezi iráckými vládními jednotkami, kurdskými pašmergy, ší'itskými milicemi a mezinárodní koalicí v čele s USA proti militantnímu islamistickému uskupení Islámský stát. Z důvodu probíhajícího ozbrojeného konfliktu v Iráku nebylo možné zcela vyloučit, že by žalobce nebyl v zemi původu vystaven hrozbě vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Žalobci byla doplňková ochrana udělena výhradně proto, že v Iráku probíhal ozbrojený konflikt, který mohl vést k vážnému ohrožení života nebo lidské důstojnosti žalobce.
17. V době, kdy bylo rozhodováno o prodloužení doplňkové ochrany, tj. dne 15. 1. 2020, byla situace žalobce úplně jiná. Situace se u žalobce změnila, neboť podle vlastní žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 2. 7. 2019 se situace v Iráku zlepšila, ačkoliv i nadále dochází k nerozlišujícím útokům. Sám žalobce ve své výpovědi ze dne 27. 11. 2019 uvedl, že je na předměstí Erbilu v Hariru bezpečno. Návrat do země původu odmítl z důvodu trestního stíhání a hrozícímu trestu odnětí svobody ve výměře 20 let či trestu smrti. Na tomto místě soud podotýká, že žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana ve smyslu § 12 zákona o azylu, nýbrž doplňková ochrana dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
18. Žalovaný se výslovně zabýval o bezpečnostní situaci v Iráku a hrozbou teroristických útoků na jeho území. V této souvislosti žalovaný uzavřel, že ač bezpečnostní situace v Iráku není ideální, v současné době zde neprobíhá mezinárodní nebo vnitřní ozbrojený konflikt ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Vycházel přitom z údajů shromážděných ve spise pocházejících od nezávislých zpravodajských zdrojů (Freedom House, Amnesty International, Human Rights Watch, Česká tisková kancelář), které stěžovatel nezpochybil, naopak sám na ně také poukazoval. Žalobce navíc žil na předměstí Erbilu v Hariru a sám připustil, že na tomto místě je bezpečno.
19. Žalobce v žalobě uváděl toliko obecná tvrzení o špatné bezpečnostní situaci v Iráku, aniž by uvedl, z jakých konkrétních skutkových okolností dovozuje, že by mu jemu samotnému, jakožto obyvateli hlavního města, hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy dle Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

§ 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Podmínky citovaného ustanovení nejsou bez dalšího naplněny existencí ozbrojeného konfliktu na území země původu, ale cizinci musí v důsledku takového konfliktu hrozit vážné a individuální ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného (resp. nerozlišujícího) násilí. Pouze v situacích tzv. totálního konfliktu lze předpokládat, že vážná újma hrozí v zásadě každému, kdo přichází z této země původu či postiženého regionu, neboť pouhá přítomnost na daném území jej vystavuje skutečnému nebezpečí ohrožení života a tělesné integrity. Pokud ale ozbrojený konflikt takový charakter nemá, cizinec musí prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy ve smyslu čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice; (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008–68, č. 1840/2009 Sb. NSS).

20. Situace žalobce se tedy změnila v tom, že v Iráku již neprobíhá ozbrojený konflikt, neboť v prosinci 2017 byla oficiálně oznámena porážka Islámského státu. S ohledem na rozpory ve výpovědích žalobce týkajících se jím zmiňovaného trestního stíhání, na které žalovaný výslovně poukázal v žalobou napadeném rozhodnutí, se soud ztotožnil se závěrem žalovaného, že jde v případě žalobce pouze o účelové tvrzení a nelze v této skutečnosti spatřovat hrozbu ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu.
21. Soud se tedy ztotožňuje s názorem žalovaného, že žalobci nic nebrání ve vycestování do Iráku a ze založených zpráv ve správním spise, s nimiž byl žalobce seznámen dne 9. 1. 2020, vyplynulo, že žalobci by žádné nebezpečí či újma z důvodu probíhajícího ozbrojeného konfliktu při návratu do Iráku již nehrozila.
22. Za této situace má tedy soud za to, že žalobce již nesplňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu a je zcela evidentní, že ani vycestování žalobce není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
23. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti soud uzavírá, že žádné ze žalobních tvrzení o pochybení žalovaného neshledal důvodným, neboť žalovaný vycházel z vlastní výpovědi žalobce a relevantních zpráv o situaci v zemi původu. Soud má za to, že skutkový stav lze mít za dostatečně zjištěný a odpovídající okolnostem daného případu. Vydáním napadeného rozhodnutí tedy nedošlo k porušení žádného ustanovení správního řádu ani zákona o azylu, a proto soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. ve výroku rozsudku ad I. zamítl.
24. Současně s tím soud v souladu s § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve výroku ad II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 2. prosince 2020

Mgr. Václav Trajer, v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)